

Številka: U-I-215/16-5

Datum: 21. 2. 2017

SKLEP

Ustavno sodišče je v postopku za preizkus pobude Gregorja Potočnika, Domžale, na seji 21. februarja 2017

sklenilo:

Pobuda za začetek postopka za oceno ustavnosti 7. člena Statuta Univerze v Ljubljani (Uradni list RS, št. 4/17) se zavrže.

OBRAZLOŽITEV

1. Pobudnik izpodbija 9. člen Statuta Univerze v Ljubljani (Uradni list RS, št. 8/05 in nasl. – v nadaljevanju Statut), ker naj bi bil v neskladju s 14., 22., 32., 57. in 59. členom Ustave.¹ Pobudnik je študent doktorskega študijskega programa. Svoje delo vojaške osebe v Slovenski vojski opravlja v uniformi. Zaradi izpodbijane določbe Statuta kot uniformirana oseba ni smel vstopiti v poslopje fakultete, da bi opravil študijske obveznosti. Te je pobudnik lahko opravljal le v civilnih oblačilih. Prepoved vstopa v uniformi naj bi trajala še v času vložitve pobude. S tem naj bi bile pobudniku kratene človekove pravice in temeljne svoboščine (prsto gibanje, pridobivanje izobrazbe, svoboda znanstvenega ustvarjanja ter enakost pred zakonom). Pobudnik je uspešno zaključil doktorski študij in bo konec februarja 2017 prejel diplomu doktorja znanosti, tej slovesni podelitvi pa bi želel prisostvovati v vojaški uniformi. Zato je naknadno predlagal začasno zadržanje izvrševanja izpodbijane določbe Statuta.

¹ Izpodbijana določba 9. člena Statuta se glasi: "Uniformirani pripadniki policije ali oboroženih sil ne smejo nepovabljeni vstopiti v prostore univerze, razen v nujnih primerih posredovanja, ko je v nevarnosti življenje in telo ali premoženje."

2. V času preizkusa te pobude je izpodbijani Statut prenehal veljati, ker ga je nadomestil nov Statut, ki je začel veljati 11. 2. 2017. Novo uveljavljeni Statut v 7. členu vsebuje v bistvenem enako določbo, kot je bil 9. člen prej veljavnega Statuta. Zato je Ustavno sodišče štelo, da pobudnik izpodbija 7. člen veljavnega Statuta Univerze v Ljubljani.

3. Pobudnik izpodbija sporno določbo Statuta kot študent. Iz njegovih navedb namreč izhaja, da uveljavlja omejujoč vpliv izpodbijane določbe na njegove pravice do izobraževanja in do znanstvenega ustvarjanja v času doktorskega študija. Pravice in dolžnosti študentov določata Zakon o visokem šolstvu (Uradni list RS, št. 32/12 – uradno prečiščeno besedilo, 109/12, 85/14 in 75/16 – v nadaljevanju ZVis) in Statut. Navedena predpisa urejata tudi postopek za varstvo teh pravic. Ta postopek se začne s prejemom vloge študenta (98. člen Statuta). Zoper dokončno odločitev pristojnega organa visokošolskega zavoda o zadevah v zvezi s študijem se lahko sproži upravni spor (71. člen ZVis). To pomeni, da izpodbijana določba na pravice in dolžnosti študenta, torej tudi pobudnikov pravni položaj, ne učinkuje neposredno.

4. Pobudo za začetek postopka za oceno ustavnosti lahko da, kdor izkaže svoj pravni interes (prvi odstavek 24. člena Zakona o Ustavnem sodišču, Uradni list RS, št. 64/07 – uradno prečiščeno besedilo in 109/12 – v nadaljevanju ZUstS). Po drugem odstavku navedenega člena je pravni interes podan, če predpis ali splošni akt, izdan za izvrševanje javnih pooblastil, katerega oceno pobudnik predlaga, neposredno posega v njegove pravice, pravne interese oziroma v njegov pravni položaj.

5. Izpodbijana določba Statuta na pobudnikov položaj ne učinkuje neposredno. Pobudnik ima kot študent na voljo postopek za varstvo svojih pravic. V takšnem primeru se lahko pobuda vloži šele po izčrpanju pravnih sredstev zoper posamični akt, izdan na podlagi izpodbijanega predpisa, hkrati z ustavno pritožbo, pod pogoji iz 50. do 60. člena ZUstS. To stališče je podrobneje obrazloženo v sklepu št. U-I-251/07 z dne 10. 1. 2008 (Uradni list RS, št. 6/08, in OdlUS XVII, 2). V konkretnem primeru bi bil posamični akt izdan v zvezi z izpodbijano določbo Statuta, vendar pobudnik na visokošolskem zavodu ni sprožil postopka za uveljavljanje pravic študenta. Glede na to pobudnik v zvezi z očitki v pobudi ni izčrpal pravnih sredstev, ki jih ima po Statutu in ZVis na voljo za varstvo svojih pravic. Šele po izčrpanju pravnih sredstev bi lahko pobudnik vložil pobudo skupaj z ustavno pritožbo zoper posamični akt, s katerim je odločeno o njegovi pravici. To pomeni, da pobudnik (še) ne izkazuje pravnega interesa za presojo ustavnosti izpodbijane določbe Statuta. Zato je Ustavno sodišče njegovo pobudo zavrglo.

6. Ustavno sodišče je sprejelo ta sklep na podlagi tretjega odstavka 25. člena ZUstS in prve alineje tretjega odstavka 46. člena Poslovnika Ustavnega sodišča (Uradni list RS, št. 86/07, 54/10 in 56/11) v sestavi: predsednica dr. Jadranka Sovdat ter sodnice in sodniki dr. Mitja Deisinger, dr. Dunja Jadek Pensa, dr. Etelka Korpič – Horvat, dr.

Špelca Mežnar, dr. Ernest Petrič, Jasna Pogačar, Marko Šorli in Jan Zobec. Sklep je sprejelo soglasno.

dr. Jadranka Sovdat
Predsednica